

A photograph of a duck with brown, white, and black feathers standing in shallow, rippling water. The duck is positioned in the upper left quadrant of the frame. The water is a light, brownish-grey color, and the background is a soft-focus expanse of water and sky.

RIJK ZIJN MET ZO WEINIG

De louterende verlatenheid van Nieuwe Statenzijl

Hun liefde was nog verliefdheid toen Bert zijn Linde een keer meenam naar Nieuwe Statenzijl. Staande op de Oostblokachtige sluis liet hij haar de machtige Dollard zien en aan de landskant de Westerwoldse Aa. Wijzend op het handjevol huisjes langs de oever vertelde Bert dat hij daar zou willen wonen. Op dat moment dacht Linde daar nog het hare van.

TEKST & FOTOGRAFIE CORA WESTERINK

UITERST
LINKS
Linde
behaaglijk
thuis voor de
houtkachel.
RECHTER-
PAGINA
Uitzicht
vanuit de
vogelkijkhut

Nieuwe Statenzijl bestaat uit een grote spuisluis, een zijl genaamd, en een zestal woningen. De grootste wordt bewoond door de sluiswachter. Het buurtschap ligt aan de Dollard, op het randje van Nederland. Naast de sluis begint Duitsland en in de verte kun je de haven van Emden zien liggen. Bij laag water loost de spuisluis het water van de Westervoldse Aa op de Dollard, zodat Groningers tot aan Ter Apel droge voeten houden. Alleen bij springvloed kan er niet gespuid worden. Dan hoopt het water zich soms op tot het randje van de kade en worden de zandzakken klaargelegd.

Jaren na die eerste kennismaking, in 2004, kochten Linde (42) en Bert (50) er inderdaad een kleine viserswoning. Die was van een oud vrouwtje geweest en er was veel achterstallig onderhoud. Linde hield eerst haar kamer in Groningen aan, terwijl Bert het huisje min of meer bewoonbaar maakte. Niet lang daarna liet Linde de bruisende stad voor wat ie was en koos voor rust en ruimte.

LEVEN VAN DE MUZIEK

Bert Ridderbos is een Groninger, die opgroeide in Veendam. De ouders van Linde Nijland waren hippies die de Randstad ontvluchtten en neerstreken in Friesland. Daar groeide Linde op. Samen leven ze nu van de muziek. Soliste Linde als folkzangeres, Bert is multi-instrumentalist, technicus én begeleidt haar. Dat betekent dat ze regelmatig op tournee zijn in binnen- en buitenland. Daar genieten ze van. Maar

In Nieuwe Statenzijl vinden ze de inspiratie voor het schrijven van teksten

weer terug in Nieuwe Statenzijl, aan de rustgevende Dollard, vinden ze de inspiratie voor het schrijven van teksten en componeren van eigen muziek.

Het huis is nog lang niet klaar. Bert doet het opknapwerk zelf. Trots zijn ze op de badkamer met het mooie houten bad en de woonkamer die recent is aangepakt en waar nu weer huiskamerconcerten gegeven kunnen worden.

DE KIEKKAASTE

Als ik ze bezoek is het onstuimig en wisselvallig winterweer. Kijkend naar de lucht schatten we onze kansen in om droog de buitendijkse vogelkijkhut te halen. De Kiekkaaste is te bereiken via een vlonderpad door de rietvelden en als je onderweg overvallen wordt door een bui is er geen beschutting. Eerst genieten we van het uitzicht vanaf de hoge sluis. Je hoort alleen de wind en het water en vaag wat vogelgeluiden. Geen mens te bekennen. Als de zon schijnt ligt de Dollard er vriendelijk bij met het warme oker van het riet. Als een donkere wolk overtrekt is het uitzicht bijna zwart-wit met grafische patronen. ►

RECHTS
In de huis-
kamer wordt
regelmatig
muziek
gemaakt

In huis alleen spullen met geschiedenis en échte waarde: de emotionele

De Waaiboei, een echt functioneel kunstwerk van Martin Borchert, ligt zo nu en dan bijna plat in de wind. Als we ons omdraaien ligt de Westervoldse Aa fel te schitteren in de zon. 's Zomers staat het riet langs het vlonderpad naar de kijkhut meer dan manshoog, maar in de winter wordt het door de Dollard op natuurlijke wijze “gemaaid”, waardoor het uitzicht indrukwekkend en weids is.

ELKE DAG ANDERS

In de Kiekkaaste opent Linde een paar luikjes en verzekert mij dat de Dollard elke dag weer anders is. Dat uitgesproken zwart-witte zag zij ook niet eerder. De Dollard staat in open verbinding met de Waddenzee en het tij komt net op. De slikken verdwijnen onder water. Alleen aan de stroming kun je nu nog de geulen van de ondieptes onderscheiden. Vogels laten zich meevoeren op de sterke wind. Zwijgend kijken we een tijdlang uit over het steeds veranderende water. Bert kent de Dollard en het noordelijker gelegen wad op zijn duimpje

als gediplomeerd wadloopgids. Thuis ligt zijn boot te wachten op een opknabbeurt zodat hij daarna de Dollard ook weer varend kan verkennen. Maar op dit moment draait zijn leven om de muziek en het opknappen van het huis. Voor alles is een juiste tijd. We wachten even tot een fikse hagelbui is overgetrokken en wagen dan de oversteek naar de vaste wal.

ALLEEN VOOR RUSTZOEKERS

Er wonen niet veel mensen in Nieuwe Statenzijl. Een van de huizen is in gebruik als vakantiewoning en verder wonen er rustzoekers. Vaak zijn er in de winterperiode alleen in het weekend wat toeristen of vogelaars bij de hut. De rest van de tijd is de Kiekkaaste het exclusieve domein van Linde en Bert. In hun eigen tuin mag Moeder Natuur haar gang gaan. In de moestuin past Linde deels de principes toe van de permacultuur. Er staan wat fruitbomen, vruchtenstruiken en eetbare planten die goed gedijen op de vruchtbare klei. Voor een strakke moestuin hebben ze het juiste leven niet, maar met wat zorg en aandacht eten ze toch een aantal maanden per jaar uit eigen tuin.

Rond het huis liggen gebruikte bouwmaterialen en hout zorgvuldig opgeslagen, klaar voor hergebruik. Een gigantische houtvoorraad houdt de kachel roodgloeiend. In de tuin staat een oranje caravan met daarin een sauna. Deze werd ooit per uur verhuurd bij muziekfestivals en toen hij werd afgedankt ►

LINKS
In huis heeft
alles een
verhaal

kwam hij hier terecht. Verder een oud bad, ‘zonde om weg te gooien’, daar zitten ze op een warme zomerdag graag in. Als de oude boom in blad zit ziet niemand hen, zelfs niet vanaf de sluis.

ALLES HEEFT EEN VERHAAL

Binnen maakt warme chocolademelk dat we weer op temperatuur komen. Als de vingers warm genoeg zijn om de snaren te bespelen, wordt er muziek gemaakt. Eerst bij de kachel en, eenmaal opgewarmd, op het podiumpje, dat ooit een klein kamertje was waar de oude vrouw sliep. Het hoogteverschil was er al toen de muur werd weggebroken en bleef behouden.

In huis heeft alles een verhaal. Alles is afgedankt door anderen, gekregen of tweedehands gekocht. Bijna alles, want kort geleden kocht Linde via internet een deurkruk van porselein met bloemetjes. Perfect voor de badkamer. Dit was het eerste stuk antiek dat ze ooit kocht en daarmee zit er ook aan dit voorwerp nu een verhaal vast. In de kamer zit Witje Beer prominent op een kast. Naast de schelp die van Lindes oma was. Voorwerpen die Linde haar hele leven al kent en die daardoor zo waardevol zijn. Zoals de hoedendoos in de hoek, die ze kreeg van een 90-jarige dame. De doos reisde met

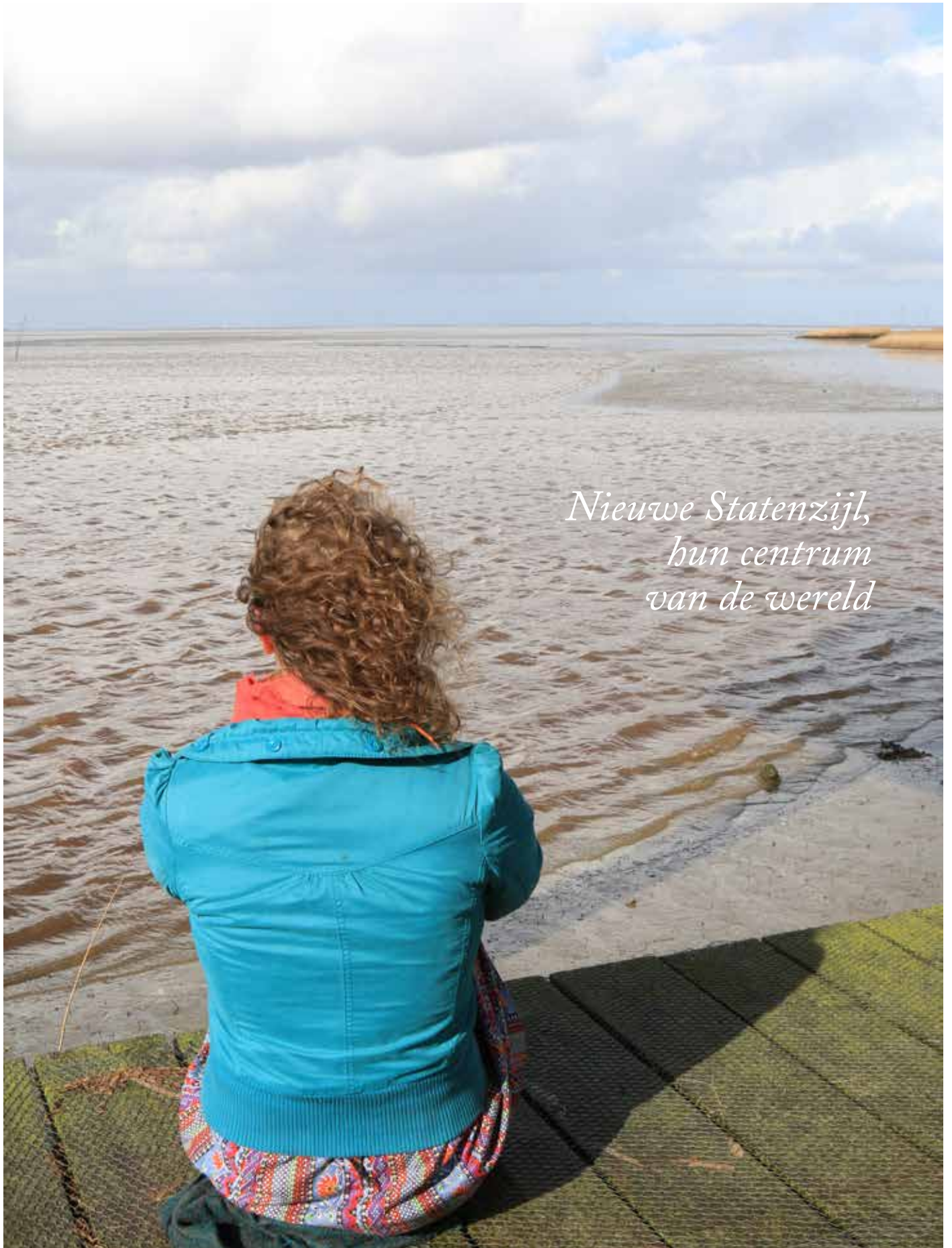
de dame mee naar en van Nederlands-Indië, de hoedjes zitten er nog in. De doos figureerde op de cd-hoes van het album van Linde: *I Am Here*.

CENTRUM VAN DE WERELD

Linde en Bert hebben benijdenswaardig weinig nodig om gelukkig te zijn. Het werkt louterend om een dag met ze op te trekken. De verlatenheid van deze plek heeft ook mij prettig geraakt. Het afwateringskanaal ‘s zomers als zwembad, de Dollard als eigen natuurgebied, de Kiekkaste als de perfecte plek om te onthaasten. In huis alleen spullen met geschiedenis en échte waarde, namelijk de emotionele.

Voor het huis staat een Bedford camper van veertig jaar oud. Voor een prikkie overgenomen van Berts broer. Dat is ook nog een project. Opknappen en dan weer een muzikale reis maken zoals in 2008 naar Bhutan in de Himalaya. In een oude Landrover reisden ze door landen als Turkije, Iran, Pakistan en India, onderweg overal muziek makend met plaatselijke musici.

Het komt er misschien ooit weer van, maar altijd wacht dan weer hun huisje in Nieuwe Statenzijl, hun centrum van de wereld. De perfecte plek om thuis te komen. ①

*Nieuwe Statenzijl,
hun centrum
van de wereld*